

Komunikat prasowy

Luksemburg, 12 kwietnia 2018 r.

W unijnym wsparciu dla inwestycji produkcyjnych w przedsiębiorstwach należy położyć większy nacisk na trwałość – twierdzą kontrolerzy

W nowym sprawozdaniu Europejskiego Trybunału Obrachunkowego stwierdzono, że w zarządzaniu unijnym wsparciem na rzecz rozwoju regionalnego przeznaczonym na inwestycje produkcyjne w przedsiębiorstwach na terenie UE w latach 2000–2013 nie kładziono wystarczającego nacisku na kwestię trwałości rezultatów. Kontrolerzy ustalili, że w przypadku około jednej piątej projektów osiągnięte rezultaty nie utrzymały się po zakończeniu realizacji projektów, a w przypadku jednej czwartej – utrzymały się jedynie częściowo. Wynikało to przede wszystkim z braku nacisku na trwałość w zarządzaniu wsparciem.

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego pomaga w finansowaniu inwestycji w kapitał lub aktywa, które przyczyniają się do tworzenia i ochrony trwałych miejsc pracy poprzez działania wspierające również rozwój lokalny i regionalny. W latach 2000–2013 na cel ten przeznaczono ponad 75 mld euro, a planowana kwota wsparcia na lata 2014–2020 wynosi ponad 68 mld euro.

Kontrolerzy ocenili, czy te środki finansowe były zarządzane w sposób zapewniający trwałość produktów i rezultatów, a także zidentyfikowali główne czynniki mające na to wpływ. Przeanalizowali 41 ukończonych projektów obejmujących inwestycje produkcyjne, współfinansowanych w latach 2000–2013 w Austrii, Republice Czeskiej, Niemczech, we Włoszech i w Polsce.

Kontrolerzy stwierdzili, że wymogi dotyczące trwałości wynikające z prawodawstwa UE zostały spełnione we wszystkich regionach, w których przeprowadzono kontrolę. Co więcej, w ramach skontrolowanych projektów zasadniczo osiągnięto planowane rezultaty, a w większości przypadków zakupione aktywa i inne produkty nadal istniały i były wykorzystywane w czasie trwania kontroli. Niemniej jednak w wielu przypadkach nie osiągnięto długotrwałych rezultatów.

– Większość skontrolowanych projektów wygenerowała zakładane rezultaty bezpośrednio, związane głównie z tworzeniem miejsc pracy, polepszeniem dostępu do finansowania i pożyczek oraz zwiększeniem produkcji i wydajności. Jednak w przypadku jednej piątej projektów rezultaty osiągnięte do czasu zakończenia ich realizacji nie były trwałe – **oświadczył Ladislav Balko, członek Europejskiego Trybunału Obrachunkowego odpowiedzialny za sprawozdanie.**

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie sprawozdania specjalnego przyjętego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy. Pełny tekst sprawozdania dostępny jest na stronie www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Rzecznik

Tel.: (+352) 4398 47063

Tel. kom.: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Urzędnik ds. kontaktów z prasą

Tel.: (+352) 4398 45410

Tel. kom.: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luksemburg

E-mail: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

Ponadto w przypadku prawie połowy projektów poddanych kontroli nie można było dokonać oceny tego aspektu na koniec wyznaczonego w przepisach okresu trwałości: niekiedy odnośne informacje nie były gromadzone podczas realizacji projektu i po jej zakończeniu lub ponieważ w czasie przeprowadzania kontroli stosowne dokumenty nie były już dostępne.

W niektórych przypadkach brak trwałych rezultatów był spowodowany czynnikami znajdującymi się jednoznacznie poza kontrolą organów krajowych i beneficjentów, takimi jak kryzys gospodarczy po 2007/2008 r. lub zmiany w prawie krajowym. Często jednak wynikał on z uchybień w zarządzaniu, takich jak niedostateczny nacisk na trwałość na etapie planowania strategicznego, nieodpowiednie procedury wyboru projektów, monitorowania i sprawozdawczości oraz brak spójności w stosowaniu przez organy krajowe mechanizmów naprawczych w przypadku, gdy nie zostały osiągnięte zakładane cele.

Kontrolerzy podkreślają, że sytuacja w tym zakresie poprawiła się dzięki ramom regulacyjnym na lata 2014–2020. Niemniej jednak wymagane są dalsze działania w celu zapewnienia trwałości rezultatów w tym okresie programowania oraz udoskonalenia koncepcji programów w okresie po 2020 r.

Kontrolerzy UE zalecają zatem, by państwa członkowskie:

- promowały trwałe rezultaty poprzez większy nacisk na określanie i łagodzenie zagrożeń oraz lepszą analizę potrzeb różnych typów przedsiębiorstw;
- udoskonały swoje procedury i kryteria wyboru projektów oraz mechanizmy monitorowania i sprawozdawczości;
- ustanowiły mechanizmy naprawcze powiązane z osiągnięciem celów na poziomie projektu (jeżeli określono takie cele) i konsekwentnie je stosowały.

Komisja Europejska powinna:

- zwracać szczególną uwagę na sposób, w jaki państwa członkowskie uwzględniają trwałość rezultatów projektów na etapie zatwierdzania programów operacyjnych;
- zapewnić, by państwa członkowskie konsekwentnie podejmowały wyraźnie określone działania naprawcze, w tym by stosowały mechanizmy odzyskiwania środków, w przypadku gdy projekty nie spełniają unijnych wymogów prawnych dotyczących trwałości.

Ponadto Komisja i państwa członkowskie powinny zapewnić, by w ewaluacjach w sposób bardziej systematyczny analizowano kwestię trwałości rezultatów, tak aby lepiej przygotować przyszłe unijne programy wsparcia przedsiębiorstw.

Informacje dla redaktorów

Wsparcie na rzecz inwestycji produkcyjnych ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego ogranicza się obecnie do małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP). Duże przedsiębiorstwa mogą jednak również z niego korzystać, pod warunkiem że podejmowane inwestycje obejmują współpracę z MŚP oraz przyczyniają się do wzmocnienia badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji lub wsparcia przejścia na gospodarkę niskoemisyjną.

Sprawozdanie specjalne nr 8/2018 pt. „Unijne wsparcie dla inwestycji produkcyjnych w przedsiębiorstwach – wymagany większy nacisk na trwałość” jest dostępne na stronie internetowej Trybunału (eca.europa.eu) w 23 językach UE.